

faae nogen praktisk Betydning, thi jeg tror, at Bevissspørgsmaalet her vil være saa vanskeligt, at det kun i Tilfælde, der næppe ere tænkelige, vil lykkes Husfruen at godtgjøre, at Manden har bestyret Godset paa en mindre heldig Maade, paa en saadan Maade, som skulde tilfredsstille den vedkommende Domstols Fordringer. Dernæst er det jo ogsaa meget klart, at den konservative Mand meget let vilde komme i Oprør overfor et Forslag, der berører et bestaaende Ægtekab. Jeg har derimod tænkt mig, at det mulig kunde gaa, naar man indskrænkede sig til de Tilfælde, hvor Ægtekabet faktisk er opløst. Jeg har tænkt mig, at, naar man lod alle lykkelige Ægtekaber bestaa urørte, naar man lod alle de Ægtekaber bestaa, som endnu ere omdustedede af Romantikens første Blomsterduft, kort sagt, naar man afholdt sig fra at røre ved et eneste Ægtekab, hvor Ægtefællerne ikke vare løbne fra hinanden, og naar man indskrænkede sig til de Tilfælde, hvor Ægtekabet faktisk var opløst, kunde man mulig gennemføre Noget. Derpaa gaar altsaa mit Forslag ud. Det gaar ud paa, at, naar der faktisk ikke længere bestaar noget Ægtekab, da skal der heller ikke bestaa noget Formuesfællesskab mellem Ægtefællerne. Jeg tror vanskeligt, man kan anføre nogen virkelig principiel Grund derimod; thi den Grund, man skulde anføre for Formuesfællesskabet, maatte jo dog vel være den, at den gifte Kvinde staar i et saadant Tillidsforhold til sin Mand, at hun maa siges for Formuens Vedkommende at have lagt sin Billie og Samvittighed i hans Haand. Formuesfællesskabet og Mandens ensidige Bestyrelse af hele Formuen maa, forekommer det mig, være grundet i en Præsumption om dette ubegrænsede Tillidsforhold mellem Ægtefællerne. Men, naar Samlivet er opløst, naar det viser sig, at dette Tillidsforhold helt og holdent er brudt, skjønner jeg ikke, at der er nogen rimelig Grund til endnu at fastholde denne Fiktion om Fællesskab, som Virkeligheden modsiger saa slaaende, som det overhovedet er muligt. Denne Deling, denne Ret til Skifte er ikke nogen Straf enten for den ene eller den anden af Ægtefællerne. Der er ikke Tale om at undersøge, hvem der er Skyld i, at Ægtekabet er ophævet, en Undersøgelse, som de allerfleste Mennesker ville gjøre rettest i at være varsomme med. Thi derksom der er noget Spørgsmaal, som det er vanskeligt at komme tilbunds i, saa er det netop det, hvilken af Ægtefællerne der har haft Skyld i Ægtekabets Ophævelse, hvis man vil tale om Skyld. Altsaa, det er der ikke Spørgsmaal om,

her er kun Tale om det rene Faktum, at Ægtekabet faktisk er opløst. Jeg siger: Lad os da give Hver Sit, thi efter vor Lovgivning er det saaledes, at vor Ret anerkjender Formuesfællesskabet, anerkjender, at enhver af Ægtefællernes Ret i dette Fællesskab er en Ret til Halvdelen af Boet. Lad dem da hver tage Halvdelen, lad Enhver faae Sit, saa gjør man ikke Uret mod Noget, men man giver kun hver Part, hvad der er dens Ret. Dernæst kræver Kvindens Stilling, naar hun saaledes er henvist til sig selv, at hun ogsaa er istand til at ernære sig selv. For at kunne det, maa hun med fuld Myndighed kunne træde op i det borgerlige Liv, og derfor siger jeg, at hendes Stilling, efterat Ægtekabet faktisk er opløst, og efterat der er holdt Skifte, maa være som en frasepareret Husfrue, det vil sige, som en fuldmyndig Mand's Stilling. Det er dette, jeg vilde sætte særlig Pris paa, om noget Saadant skulde kunne gennemføres. Selvfølgelig holder jeg ikke paa, at det bliver vedtaget netop med de Ord, med hvilke Forslaget her er redigeret. Jeg skal i den Henseende med den største Beredvillighed høre mig for en bedre Underretning, som maatte kunne fremkomme, og ligesaa skal jeg være villig til at modtage en saadan yderligere Udvikling af dette Forslag, som man mulig kunde anføre for ønskelig, eller maatte endogaa anføre for nødvendig, nærmere Bestemmelse af Formen, hvorunder dette Skifte skal foregaa, osv. Det er muligt nødvendigt, men jeg har ikke troet det nødvendigt. Jeg er gaaet ud fra, at Skiftet simpelthen vilde foregaa i Henhold til Loven af 30te November 1874, som er den eneste Analogi, der herfor kan paaberaabes, og at der derfor ikke hos os vil være nogen Nødvendighed for at faae en detailleret Lovgivning for dette Punkts Vedkommende.

Det næste Punkt, hvorom jeg har tilladt mig at stille Endringsforslag sammen med min ærede Medforslagsstiller, vedrører det Tilfælde, at der efter den bestaaende Ret er Søformue mellem Ægtefællerne. Forholdet er jo nemlig saa, at vi efter dansk Ret kunne aflutte Ægtepagt, hvorved Ægtefællerne, navnlig da de vordende Ægtefæller, kunne træffe hvilke Bestemmelser de selv synes om deres Formuesforhold under Ægtekabet. De kunne træffe Bestemmelser om, at der slet ikke skal være Formuesfællesskab, men fuld Særetie, og de kunne undergive Fællesskabet, hvis de beholde det, hvilken som helst Begrænsning,